

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ВОЛОДИМИРА ДАЛЯ
ЗАХІДНОУКРАЇНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ДЕРЖАВНА УСТАНОВА «ІНСТИТУТ ЕКОНОМІКО-ПРАВОВИХ ДОСЛІДЖЕНЬ
ІМЕНІ В. К. МАМУТОВА НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ НАУК УКРАЇНИ»
ПОЛІСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
РЕСУРСНИЙ ЦЕНТР ЗІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ при СНУ ім. В. ДАЛЯ
АНАЛІТИЧНИЙ ЦЕНТР СНУ ім. В. ДАЛЯ
ГО «ФУНДАЦІЯ «ПРОСТІР»
ГО «ІМПАКТ ЦЕНТР СХІД.ЮА»
ЛУГАНСЬКЕ ВІДДІЛЕННЯ СПІЛКИ ЕКОНОМІСТІВ УКРАЇНИ

**VIII Всеукраїнська науково-практична конференція
здобувачів вищої освіти та молодих вчених**

**ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ:
проблеми і можливості досягнення в Україні та світі**

**23-24 жовтня 2024
Київ**

ЦІЛІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ: проблеми і можливості досягнення в Україні та світі: матеріали VIII Всеукраїнської наук.-практ. конф. здобувачів вищої освіти та молодих вчених, 23-24 жовтня 2024 р., м. Київ. – Київ : [Східноукр. нац. ун-т ім.В. Даля], 2024. – 376 с.

Видається за рішенням Вченої ради факультету економіки та управління Східноукраїнського національного університету імені Володимира Даля, протокол № 2 від 22 жовтня 2024 р.

Редакційна колегія:

- Семененко І. М. голова організаційного комітету конференції, керівник Ресурсного центру зі сталого розвитку при СНУ ім. В. Даля, д.е.н., професор, професор кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
- Целіщев О. Б. співголова організаційного комітету конференції, д.т.н., професор, проректор з наукової роботи СНУ ім. В. Даля
- Десятнюк О. М. співголова організаційного комітету, д.е.н., професор, ректор ЗУНУ
- Заблудська І. В. співголова організаційного комітету конференції, д.е.н., професор, директор Луганської філії ДУ «Інститут економіко-правових досліджень ім. В. Мамутова НАН України»
- Куцмус Н. М. співголова організаційного комітету конференції, д.е.н., професор, завідувач науково-дослідної частини, професор кафедри міжнародних економічних відносин та європейської інтеграції Поліського національного університету
- Дивак М. П. д.т.н., професор, проректор з наукової роботи ЗУНУ
- Острроверхов В. М. к.е.н., доцент, проректор з науково-педагогічної роботи ЗУНУ
- Крисоватий А. І. д.е.н., професор, голова вченої ради ЗУНУ, завідувач кафедри фінансів ім. С.І. Юрія ЗУНУ
- Івченко Є. А. д.е.н., професор, декан факультету економіки та управління СНУ ім. В. Даля
- Коцур А. С. к.е.н., доцент, декан факультету економіки і управління ЗУНУ
- Кізима А. Я. к.е.н., доцент, декан факультету фінансів та обліку ЗУНУ
- Ольшанський О. В. д.н. з держ. упр., професор, завідувач кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
- Кириленко О. П. д.е.н., професор, професор кафедри фінансів ім. С. І. Юрія ЗУНУ
- Собко О. М. д.е.н., професор, завідувач кафедри підприємництва і торгівлі ЗУНУ
- Птащенко О. В. д.е.н., професор, професор кафедри підприємництва і торгівлі ЗУНУ
- Бурко Я. В. к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
- Маслош О. В. к.х.н., доцент, керівник аналітичного центру СНУ ім. В. Даля, доцент кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля
- Швець Н. В. відповідальний секретар конференції, к.е.н., доцент, доцент кафедри економіки і підприємництва СНУ ім. В. Даля

Відповідальність за зміст і редакцію матеріалів несуть автори та наукові керівники.

ОСНОВНІ ТЕНДЕНЦІЇ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМНИЦТВА В УКРАЇНІ ТА ЖИТОМИРСЬКІЙ ОБЛАСТІ	
<i>Волощук Д. М., Бедик О. М.</i>	135
РОЗВИТОК DIGITAL SKILLS ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА	
<i>Воронюк Є. В.</i>	137
РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИЙ ЯКОСТЕЙ ЯК ЕЛЕМЕНТ УСПІШНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ	
<i>Вінницький Ю.</i>	139
РОЗВИТОК ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ЕКОНОМІКИ	
<i>Гайворонський М. В.</i>	141
ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ БЕЗПЕКООРІЄНТОВАНОГО УПРАВЛІННЯ В ОРГАНІЗАЦІЯХ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
<i>Галгаш М. Р.</i>	144
РЕГУЛЮВАННЯ ФІНАНСОВИХ ПОТОКІВ У ЗАБЕЗПЕЧЕННІ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ЯК КЛЮЧОВИЙ ЧИННИК СТАЛОГО РОЗВИТКУ ВІТЧИЗНЯНИХ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Гречишкін С. А.</i>	146
ГЛОБАЛЬНА ЦИФРОВА ТРАНСФОРМАЦІЯ В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
<i>Гріга Д. Т.</i>	149
РОЛЬ АУТСОРСИНГУ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ УКРАЇНСЬКИХ ІТ-КОМПАНІЙ	
<i>Давиденко М. С.</i>	150
ІНКЛЮЗІЯ ЯК СКЛАДОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ФІНАНСОВОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Десятнюк О. М., Птащенко О. В.</i>	152
ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОГРАФІКИ ЯК ІНСТРУМЕНТУ ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ БІЗНЕСУ: МОЖЛИВОСТІ ПІДВИЩЕННЯ ДІЄВОСТІ ТА ДЕРИВАТНІ ПОГРОЗИ	
<i>Довбня І. А.</i>	156
НЕВИЗНАЧЕНІСТЬ ЯК ГОЛОВНА ПРОБЛЕМА СТАЛОГО РОЗВИТКУ ТРУДОВОГО ПОТЕНЦІАЛУ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ	
<i>Зеленко О. В.</i>	158
МАРКЕТИНГ ВІДНОСИН ЯК СТРАТЕГІЯ ДОВГОСТРОКОВОЇ КОНКУРЕНТНОЇ ПЕРЕВАГИ	
<i>Йовченко О. В.</i>	160
ІННОВАЦІЙНА ЕКОСИСТЕМА ПІДПРИЄМНИЦТВА В УМОВАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ	
<i>Карник Я. М.</i>	162
ПОТРЕБИ ТА ПРОБЛЕМИ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРОМИСЛОВОСТІ УКРАЇНИ РОБОЧОЮ СИЛОЮ	
<i>Кобцева Д. А., Хандій О. О.</i>	164
СПОСОБИ ПІДВИЩЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ТА ЕФЕКТИВНОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ФОНДІВ ПІДПРИЄМСТВА В УМОВАХ ВОЕННОГО СТАНУ	
<i>Коваленко М. І.</i>	169
СТАЛИЙ РОЗВИТОК БУДІВЕЛЬНИХ ПІДПРИЄМСТВ В УМОВАХ ВІДНОВЛЕННЯ ТА ТРИВАЮЧОЇ ВІЙНИ	
<i>Ковальчук Є. О., Гречана С. І.</i>	172

РОЗВИТОК DIGITAL SKILLS ЯК ЧИННИК ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ ПІДПРИЄМСТВА

Воронюк Є. В., викладач

Харківський національний економічний університет імені Семена Кузнеця

В сучасному бізнес середовищі digital skills постають критично важливим компонентом в забезпеченні економічної безпеки та сталого розвитку підприємства. Це обумовлено тим, що діджиталізація бізнес-процесів не тільки покращує операційну ефективність, але також зменшує ризики, пов'язані з коливаннями ринку, пришвидшенням темпів змін в зовнішньому середовищі, розвитком та доступністю техніко-технологічних інновацій, загрозами кібербезпеці та технологічними збоями. Інтеграція digital skills в реалізацію бізнес-процесів підприємства має важливе значення для забезпечення конкурентоспроможності підприємства, особливо в контексті швидких технологічних змін.

Слід також підкреслити, що в умовах глобалізації та стрімкого розвитку цифрових технологій сталий розвиток стає все більш важливим завданням для підприємств, які прагнуть забезпечити свою економічну безпеку та конкурентоспроможність. Розвиток digital skills співробітників є ключовим чинником, що сприяє адаптації до нових ринкових умов і викликів, забезпечуючи довгострокову стабільність функціонування.

Високий рівень digital skills співробітників дозволяє підприємствам інтегрувати передові технології у свою діяльність, такі як штучний інтелект, хмарні обчислення та аналітика великих даних, усі з яких мають ключове значення для адаптації до динаміки Індустрії 4.0 і 5.0 [1]. Ці компетенції персоналу дозволяють підприємствам швидко реагувати на виклики, автоматизуючи процеси, керуючи складними наборами даних і розробляючи нові бізнес-моделі [2]. Крім того, володіння цифровими інструментами гарантує, що компанії можуть відповідати нормативним вимогам, захищати свої інформаційні активи та впроваджувати інновації, щоб сприяти конкурентній перевазі.

Одним із ключових аспектів економічної безпеки підприємства є управління ризиками, рівень якого значно посилюється завдяки розвитку digital skills співробітників. Можливість використовувати цифрові платформи для прогнозу аналітики, моніторингу даних у реальному часі та аналізу сценаріїв допомагає підприємствам передбачати потенційні збої та розробляти стратегії їх пом'якшення. Цифрова грамотність сприяє більш ефективній комунікації всередині підприємства та із зацікавленими сторонами, сприяючи прозорості та довірі.

Розвиток digital skills персоналу також безпосередньо пов'язаний із підвищенням рівня продуктивності та ефективності витрат. Цифрові інструменти дозволяють автоматизувати повторювані завдання, вивільняючи людські ресурси для зосередження на стратегічних ініціативах, які стимулюють інновації та зростання. Крім того, цифрові платформи покращують співпрацю та обмін знаннями між різними відділами, що сприяє кращому управлінню проектами та спрощенню робочих процесів. Як наслідок, підприємства з високим рівнем digital skills у співробітників є більш гнучкими, мають більше адаптивних можливостей та краще орієнтуються в економічній невизначеності.

На сучасному глобалізованому ринку підприємства повинні постійно адаптуватися до мінливих уподобань споживачів, нових конкурентів і технологічних ландшафтів. Вищий рівень digital skills персоналу дозволяє підприємствам

залишатися гнучкими, допомагаючи їм редагувати свої стратегії розвитку у відповідності до змін зовнішнього середовища, і використовувати нові можливості. Підприємства, які відстають у цифровій трансформації, можуть зіткнутися з потенційною втратою частки ринку через більш ефективну цифровізацію бізнес-процесів конкурентами, що окрім іншого, призводить до зниження собівартості продукції. Крім того, за оприлюдненими даними в звітах DESI (Індекс цифрової економіки та суспільства) особлива увага приділяється ролі digital skills у сприянні інноваціям і підтримці конкурентоспроможності підприємства [3]. Тому інвестування в розвиток digital skills – це не просто стратегія зростання, а й необхідність для стратегічного забезпечення економічної безпеки підприємства.

Досліджуючи питання сталого розвитку, можна говорити про те, що він передбачає врахування економічних, соціальних та екологічних аспектів в діяльності підприємства. З такої точки зору розвиток digital skills співробітників дозволяє підприємствам знижувати свій екологічний вплив, оптимізуючи ресурси та зменшуючи викиди через більш ефективне використання енергії та матеріалів [4]. Крім того, цифровізація відкриває нові можливості для соціальної відповідальності, зокрема через впровадження прозорих та інклюзивних бізнес-процесів, що відповідають потребам різних стейкхолдерів.

Вищенаведене демонструє позитивну сторону розвитку digital skills як чиннику забезпечення економічної безпеки підприємства, проте існує і негативна. Так одним з основних негативних аспектів є високі витрати, пов'язані з впровадженням новітніх технологій та розвитком цифрових навичок серед працівників. Навчання співробітників, оновлення обладнання та програмного забезпечення вимагає значних інвестицій. Не всі підприємства, особливо малі та середні, можуть дозволити собі такі витрати, що може призвести до відставання у цифровій трансформації та втрати конкурентоспроможності.

Автоматизація та цифровізація бізнес-процесів можуть призводити до зниження потреби в певних категоріях працівників, що створює ризик безробіття. Перехід на цифрові рішення зменшує кількість робочих місць для некваліфікованого або малокваліфікованого персоналу, що може негативно вплинути на соціальну стабільність та спричинити зростання безробіття в окремих галузях.

З розвитком digital skills та впровадженням новітніх технологій зростає кількість кіберзагроз. Незважаючи на те, що цифрові компетенції дозволяють підприємствам захищати свої інформаційні активи, ризик кібератак залишається суттєвою проблемою. Вразливість до кіберзагроз може спричинити значні фінансові втрати, втрату конфіденційної інформації та підірив довіри клієнтів. Для малих підприємств кібербезпека стає особливо важливою, але часто вони не мають достатніх ресурсів для належного захисту [2].

Розвиток digital skills часто є складним для працівників старшого віку, які не завжди встигають адаптуватися до нових технологій так швидко, як молодші колеги. Це може призвести до дисбалансу у колективі, коли старші працівники відчувають тиск через необхідність постійно вдосконалювати свої навички, що негативно впливає на їх продуктивність та мотивацію. В деяких випадках, це може спричинити конфлікти в колективах або навіть втрату кваліфікованих кадрів.

Занадто велика залежність від технологій може стати ризиком для підприємства. Технічні збої, кібератаки або вихід з ладу ключових систем можуть паралізувати роботу підприємства на певний час, наслідком чого можуть стати не тільки фінансові втрати а і підірив ділової репутації. Підприємства, що цілком

покладаються на цифрові рішення, можуть виявитися уразливими перед непередбачуваними технічними проблемами.

Узагальнюючи вищенаведений можна сказати, що підприємства, які приділяють увагу digital skills своїх працівників, здатні ефективніше управляти ризиками, підвищувати продуктивність і залишатися конкурентоспроможними в умовах швидких змін на ринку.

Цифрова трансформація стає невід'ємною частиною стратегії сталого розвитку, допомагаючи підприємствам залишатися стійкими та інноваційними в глобалізованій економіці. Розвиток digital skills є незамінним для забезпечення економічної безпеки та стійкості підприємств. Оскільки цифрова трансформація прискорюється, підприємства, які віддають перевагу розвитку digital skills своїх співробітників, краще оснащені для управління ризиками, підвищення операційної ефективності та залишаються конкурентоспроможними на нестабільних ринках [5].

Хоча розвиток digital skills відкриває широкі можливості для підприємств, варто також враховувати негативні аспекти цього процесу. Високі витрати, безробіття, кіберзагрози та складність адаптації для старших поколінь працівників – це лише деякі з викликів, з якими стикаються підприємства під час цифрової трансформації. Тому важливо не лише інвестувати в цифрові навички, але й розробляти стратегії для мінімізації можливих ризиків та негативних наслідків.

Джерела

1. Schwab K. The Fourth Industrial Revolution. World Economic Forum. Retrieved from: https://law.unimelb.edu.au/__data/assets/pdf_file/0005/3385454/Schwab-he_Fourth_Industrial_Revolution_Klaus_S.pdf OECD. Skills for the Digital Economy. Retrieved from <https://www.oecd.org/>

2. OECD. Skills for the Digital Economy. Retrieved from <https://www.oecd.org/>

3. European Commission. Digital Economy and Society Index (DESI) 2020. Retrieved from <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/library/digital-economy-and-society-index-desi-2020>

4. Gerard George, Ryan K. Merrill, Simon J. D. Schillebeeckx. "Digital Sustainability and Entrepreneurship: How Digital Innovations Are Helping Tackle Climate Change and Sustainable Development," Entrepreneurship Theory and Practice, vol. 45(5), pages 999-1027, September.

5. Rübmann, M., Lorenz, M., Gerbert, P., Waldner, M., Justus, J., Engel, P., & Harnisch, M. Industry 4.0: The future of productivity and growth in manufacturing industries. BCG Perspectives. Retrieved from: https://www.bcg.com/publications/2015/engineered_products_project_business_industry_4_future_productivity_growth_manufacturing_industries.

РОЗВИТОК ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ ЯК ЕЛЕМЕНТ УСПІШНОГО МЕНЕДЖМЕНТУ

Вінницький Ю., здобувач

*Науковий керівник: доктор філософії, старший викладач Сохацький О. Ю.
Західноукраїнський національний університет*

Розвиток лідерських якостей є одним з найважливіших елементів успішного менеджменту, оскільки саме лідерство дозволяє керівникам не лише ефективно організувати та координувати роботу команди, але й мотивувати її, надихати на